

POLITIČNI DOGOVOR MED FRANCIJO IN ANGLIJO

London in Pariz soglašata glede varnostnega dogovora. — Liga bo izvedla načrt. — Dogovor med Chamberlainom in Briandom glede odgovora na nemško poslanico uspešen. — Prosta roka Francije glede iztočnih meja.

Poroča Albin Johnson.

ZENEVA, Švica, 9. junija. — Zavezniški dogovor na nemški predlog glede varnostnega pakta, je "tako lojalen, odkrit in obširen, da ima največ prilike za uspeh".

Briand je izjavil, da je vsakdo skrajno zadovoljen s hitrim dogovorom, ki je bil zagotovljen, kakor hitro je dobil Chamberlain potrebna navodila iz Londona.

Poslanica bo predlagala dogovor med Anglijo, Francijo, Belgijo in Nemčijo glede zapadnih meja, s katerim bodo ustaljene sedanje meje. Poljska, Čehoslovaška in druge iztočne dežele bodo predmet poznejših pokrajinskih dogovorov.

Na vprašanje, če bo pogodba pod okriljem Lige narodov, je odgovoril Chamberlain: — Ali mislite, da smo prišli v Ženevo, da pozabimo na Ligo? —

Ugotovilo se je avtoritativno, da so Angleži popolnoma izpremenili svoje nazore v kolikor pride v poštev arbitracija in da bo arbitracija Haaga ali Lige narodov odločila, kateri narod je napadalec.

S tem je zopet odprt temelj razprav glede Liginega protokola, s katerim se hoče Francija energično pečati tekom jesenskega zasedanja Lige. Glasi se tudi, da bo vstop Nemčije v Ligo pogoj za sklenitev kateregakoli dogovora.

— Poročilo bo prispevalo k olajšanju želje Nemčije, da postane članica Lige, — je rekel Briand.

Ceprav noče Anglija ničesar vedeti o iztočnih mejah in omejuje svoja jamstva na zapad, si je Francija ohranila prosto roko glede soudeležbe pri dotatnih dogovorih z Nemčijo, Poljsko in Čehoslovaško.

Dasi so razvoji na površini skrajno važni, se vendar izjavlja, da so izvanredno medli in da je na ducate točk, kojih vsaka lahko uniči ves načrt. Najbolj značilna točka je odkrito priznanje, da se bo uporabilo stroj Lige pri izvedenju raznih dogovorov, če bodo sprejeti.

LONDON, Anglija, 9. junija. (Poroča John Balderston). — Anglija je formalno informirala Francijo, da bo zajamčila meje zapadne Evrope tako pred napadom od strani Nemčije kot od strani Francije. To pomenja, da hoče Anglija zopet ustanoviti ravnotežje sil v Evropi in v tem slučaju na temelju formalnega dogovora, da ne more nobena velikih zapadnih sil napasti druge, ne da bi spravila Anglijo proti kršilcu. Pričakovati je, da bo Francija to sprejela. Odpovedati se bo morala sedanji svoji vojaški hegemoniji v Evropi ter pustiti svoje sanje glede posesti desnega brega Rena. To bo predstavljalo ceno za angleško jamstvo proti napadu od strani Nemčije in za finančno pomoč v krizi, ki se bliža francoski republiki.

Zaenkrat ni še gotovo, če bo mogel sprejeti Briand angleške pogoje. V Parizu se vrši povsem slepilna časnikarska propaganda, ki je dosegla svoj višek v napol oficijelnem ugotovilu v Ženevi, da je Anglija pripravljena nuditi Franciji in Belgiji jamstva proti Nemčiji, ne pa nasprotno.

Kar pa mora Briand sprejeti, je dejanski pravo nasprotje tega, kar se pripoveduje francoski javnosti. Angleži ne bodo privolili v to, da navali Francija na Nemčijo pod tem ali onim izgovorom in Francija mora zapustiti svoje iztočne zaveznike, če hoče zagotoviti uveljavljenje dogovora.

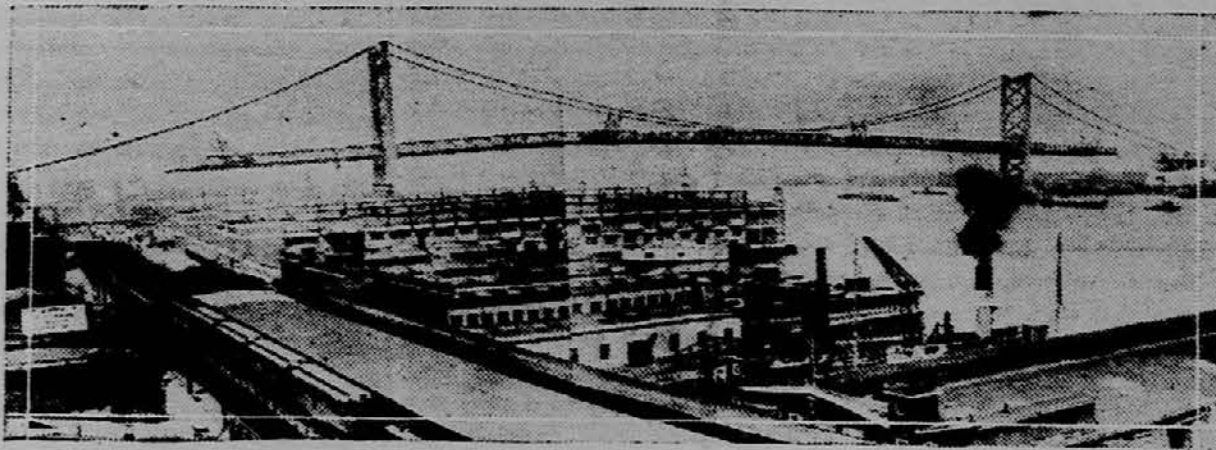
Avstrija je dobila novo posojilo.

DUNAJ, Avstrija, 9. junija. —

Finančni komitej Lige narodov je

posodil avstrijski vladi osemnajst dolarjev. S to svoto bo Avstrija opremila svoje železnice z električnimi stroji. Vlada je zahtevala petindvajset milijonov dolarjev posojila.

MOST MED PHILADELPHIJO IN CAMDENOM

V kratkem času bo dograjen most med Philadelphijo in Camdenom. Most bo izredno velikega pomena za izboljšanje prometa in trgovine.

Obravnava proti jur- stičnemu beguncu

Emil Klatt je bil devet let justični begunec, a je sedaj procesiran radi umora. — Zadnji obtoženi v senzacionalnem morilnem komplotu.

WHITE PLAINS, N. Y., 9. junija. — Potem ko je bil več kot devet let justični begunec se je pričela včeraj pred sodnikom višjega sodišča Tompkinsom in poroto obravnava radi umora po prvem redu proti Emilu Klattu iz Hobokena, N. J.

Postopanje temelji na obtožbi države, da je bil Klatt eden morilev Gregorja George, ki je bil januarja meseca 1916 umorjen v Dobs Ferry. Proti Klattu je pričal William McNamara, ki je bil kot sovdeleženec pri umoru obsojen na došmrtno ječo v Sing Singu. Dne 9. julija 1916 je bil obsojen na smrt v električnem stolu, a kazni je bila pozneje izpremenjena v došmrtno ječo.

Nadalje bo pričala proti Klattu "Hoboken Kitty" McCormack. Sedaj je zaprt v Auburn jetnišnico, ker je bila obsojena na došmrtno jetnišnico v White Plains, da bosta lahko vsaki trenutek na razpolago.

V obtožbi se glasi, da je bil Klatt eden mož, ki so bili najeti, da umore George-a, potem ko se je spustila žena slednjega, Antonijeta, v ljubavno razmerje z nekim gostačem. Mrs. George in njena svakinja, Mary Figolio iz Newarka, N. J., sta najeli "Hoboken Kitty", naj prevzame "job". Ta pa je najela McNamara in Klatta. Ta dva naj bi dobila po 500 dolarjev za umor, kakor hitro bi bila vdovi izplačana zavarovalnina.

Vdova umorjenega je bila tudi obsojena na došmrtno ječo, dočim je njena svakinja umrla v ječi eno leto pozneje.

Včeraj je pričal McNamara, da sta bila s Klattom, ki je bil znan kot "Dutch", znana kakih pet let, ko je bila sklenjena zarota proti življenju umorjenega.

Dejanje je bilo izvršeno popolnoma po programu. Mary Figolio je dne 15. januarja zvečer počel kala svojega brata na kolodvoru ter odšla z njim proti domu po temni ulici. McNamara in Klatt sta sledila. V Dobs Ferry sta dohitela par. McNamara je udaril George-a z železnim drogom po glavi in Klatt mu je prerezal vrat. Mary Figolio sta nato privezala na neko drevo. Oba morila sta se na to napolnila na dom "Hoboken Kitty", da govorita o za-devi. McNamara so pri tem prijeli detektiv, a Klatt je ušel. Napotil se je v Chicago in pozneje v Minneapolis, kjer je izvršil došti zločinov, od tatvine pa do umora.

Uspeh predsednika Calvin Coolidgea

Štiristotisoč ljudi je pozdravilo predsednika a Coolidgea. — Na razdaljo štirinajstih milj so bile ceste polne ljudi, ko je predsednik proslavil obletnico norveškega priseljevanja.

ST. PAUL, Minn., 9. junija. — Severozapad, zbran včeraj tukaj, je pozdravil predsednika Združenih držav.

Nastopila niso le mesta kot St. Paul in Minneapolis, kajti ljudje so prišli iz vseh sosednjih držav in njih število je znašalo 50.000. Vse je navdajal respekt do predsedniškega urada in do moza, ki zavzema ta urad.

Približno 400.000 ljudi se je zbralo, da vidijo predsednika. Polnili so ceste na milje daleč, se zbirali na State Fair zemljiščih, bili navzoči pri oficijelnem sprejemu predsednika na kapitolu in zvečer pri slovesu.

To je bil velik dan za Severozapad, in tudi velik dan za predsednika samega. Nesrečni dogodek iz leta 1921, ko je bil Calvin Coolidge kot podpredsednik izžvižgan na State Fair Grounds, je bil pozabljen, ko je bil isti Coolidge prisrčno sprejet kot predsednik Združenih držav.

Prilika za to je bila proslava stote obletnice prihoda Norvežanov v Združene države.

V obeh mesecih so se mudili zastopniki Norveške poleg tisočev Norvežanov iz celega Severozapada.

Slike v izložbah so kazale posnetek jedrnic Restoracionen, norveško Mayflower, ki je privedel prvih petdeset norveških priseljencev na ameriško obal. Vseposod so igrali potomci Vikingov glavno vlogo.

Dan pa je vključeval več kot pa proslavo epične povesti o velikem seljenju norveškega plemena. Pomenjal je tudi invazijo konservativnega republikanskega predsednika v ozemlje, ki je postalo najbolj radikalno ozemlje republikanske stranke.

Ceprav je posvetil predsednik svoj govor skoro izključno pojasnitvi izvora norveškega plemena v Ameriki, je vendar tudi povdarjal konservativizem v politiki, respekt do ustanovljenega reda in poleg tega je tudi namignil da ni mogoče odpraviti ekonomskega zla potom zakonodajnih odredb.

Hindenburg o zahtevah zaveznikov

LONDON, Anglija, 8. junija. Berlinski poročevalci Daily Mail trdi, da je predsednik nemške republike, von Hindenburg v soboto tekom nekega pogovora izjavil, da niso vojaške klavzule zavezniške poslanice posebno resnega značaja in da je mogoče izvesti potrebne izpizmembe.

Preprečen polet na Severni tečaj

Mornariški tajnik Wilbur ne bo poslal vodljivega zrakoplova proti severu, da pomaga iskati Amundsenovo ekspedicijo. — Tajnik in admiral Eberle ne soglašata z izvedenci.

WASHINGTON, D. C., 9. jun. Mornariški tajnik Wilbur je danes objavil, da ne smatra departament za primerno poslati enega svojih vodljivih zrakoplovov proti severu, da poišče Amundsenovo njegovo ekspedicijo, — kot je naprosila North American News paper Alliance.

— Mi ne bomo poslali zračne ladje na negotov lov v arktične pokrajine, — je izjavil mornariški tajnik.

Tajnik Wilbur je navedel par problemov, s katerimi bi se morala pečati vodljiva zračna ladja na daljnem severu. Rekel je, da znaša tekom arktičnega poletja normalna temperatura krog ničle. To pa pomenja možnost snega. Če bi sneg pokril omot zračne ladje, bi bile težkoče navigacije neizmerno povečane.

V zvezi s tem je ugotovil Wilbur, da je postala velika teža dežja, ki je padal na omot tako velika, da je bilo treba metati z zračne ladje balast. To se je zgodilo, ko je križarka "Los Angeles" privikrat poletela na Bermuda ter se ni mogla radi viharja poslužiti sidrišča na ladji Patoka.

Omot zračne ladje sicer ni absorbiral vode, a padajoči dež je povečal težo za eno tono.

Vsi avijatiški izvedenci armade in monarhie so mnenja, da bi bilo povsem izvedljivo, če bi odplula "Shenandoah" proti severu ter pričela iskati Amundsenovo ekspedicijo. Mornariški tajnik in načelnik mornariških operacij, admiral Eberle sta očitno nasprotnih mnenj.

Tajnik Wilbur je namignil, da bodo mornariški letalci pri McMillanovi ekspediciji storili vse, kar bodo mogli, da najdejo Amundsenovo.

PARIZ, Francija, 9. junija. — Dr. Jean Chareot, francoski polarni raziskovalec, je objavil včeraj, da odputuje v prvem tednu julija meseca na sever, kjer bo skušal najti polarno ekspedicijo Amundsenovo. On domneva, da je Amundsenova skupina na varnem in da bo skušala doseči civilizacijo, še predno se bo pojavila polarna zima.

Poulični boji v Sofiji.

BERLIN, Nemčija, 8. junija. — Sofijski poročevalci lista Montag Morgen pravi, da so se odigrali v glavnem mestu Bolgarske krvavi boji, tekom katerih je bilo ubitih sedem oseb in na stotine ranjenih. V zrak je bila pognana hiša nekoga voditelja kmečke stranke.

KITAJCI NASPROTNI JAPONCEM IN ANGLEŽEM

Srd Kitajcev se obrača proti Japoncem in Angležem. — Govorniki pozivajo delavce, naj prično zopet delati. — Položaj v Šanghaju se je izboljšal. — Dvesto japonskih mornariških vojakov se je izkrcalo. — Nemški poročevalci pravijo, da se vstaja širi.

ŠANGHAJ, Kitajska, 9. junija. — Dočim se je več tisoč kitajskih stavkarjev iz različnih strok vrnilo včeraj na delo, je več kot pettisoč nadaljnih uslužbencev v predilnicah, stanujočih v kitajskem mestnem delu, zapustilo svoja mesta vspricho direktnih pretenj agitatorjev, ki so ogrožali njih domove. V splošnem pa kažejo znamenja po vsem mestu, da se je pričel stavkarski položaj izboljševati.

Napori proti-inozemskih agitatorjev, ki hočejo dovesti do generalne stavke, so se sedaj osredotočili proti Japoncem in Angležem. To je postalo jasno včeraj popoldne na nekem kitajskem ljudskem zborovanju, kjer so govorniki svetovali delavcem, zaposlenim pri drugih inozemcih kot so Japonci in Angleži, naj se zopet vrnejo na delo.

V Šanghaju prevladuje še vedno vojaško ozračje. Članice Ameriškega ženskega kluba izdelujejo moskitne mreže za straže, ki kampirajo v zapadnem delu mesta.

Včeraj zjutraj se je izkrcalo dvesto mornariških vojakov z japonske križarke Tatsuta. Dva japonska kanonska čolna in dva rušilca sta odplula po reki Janktsekjang navzgor, da zavarujeta inozemce v gornjih pristaniščih te reke. Dospela sta dva nadaljna japonska rušilca ter bosta ostala v Šanghaju.

Različne kitajske trgovske in dijaške organizacije so se sestale včeraj zvečer v trgovski zbornici ter sprejele sedemnajst resolucij, vključno zahtevo, naj se kancelira v Šanghaju proklamirajo glede "izrednega stanja", naj se umakne inozemske mornariške vojaške, oprosti aretirane Kitajce ter odpre šole, predno se bodo pričela oficijelna pogajanja, kojih namen naj bi bil končati sedanje zadržanje.

BERLIN, Nemčija, 9. junija. — Erich von Salzmann, znani pekinški poročevalec lista Vossische Zeitung, je sporočil iz Pekinga:

— Kitajska vstaja se širi od dne do dne. Vojaške odredbe velikih sil pod vodstvom Anglije so le še povečale kitajsko agitacijo ter poglobile sovražstvo do inozemcev.

Duševnega gibanja ni mogoče zatreti s silo orožja. Upati je, da se bo vršila preiskava komisije diplomatičnih zastopnikov in kitajskih uradnikov.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.00 2000 Din. — \$35.80 5000 Din. — \$89.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Naspolnila na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00

300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Naspolnila na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za poljkatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ

LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, stanja se večkrat in pogosto

čehovsko; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene računov

računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar z roka.

POŠILJATVE PO BEZOLAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO

NAJKAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSEE STATE BANK

83 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 5427

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENE PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za niozemstva za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

NADLEŽNI KITAJCI

Nobenega dvoma ne more biti več, da je dobilo izprva na Šanghaj in sicer na tamošnje tekstilne ali predilne delavce — omejeno gibanje sedaj povsem drugačen značaj. Kot že poročamo, se je lotila tudi Kantona vstajška mrzlina in pričakovati je neposrednih izbruhov vojne. Vseled tega lahko povsem mirno domnevamo, da se bo gibanje kmalu razširilo preko cele južne Kitajske in da bo zavzelo hitro kolosalne dimenzije.

Kanton je vendar glavno mesto od pokojnega Sun Jat Sena ustvarjene južno-kitajske republike ter vključuje v svojem obzidju ne le najbolj odločno kitajsko inteligenco, temveč obenem tudi najbolj napredni in najbolj razredno zavedni del kitajskega proletarijata.

V južni Kitajski pa je, — v večji meri kot pa v drugih delih velikanse kitajske države, inteligencna voditeljica proti-imperijalističnega gibanja. Resnično delavsko gibanje se je tam sicer tudi že ukoreninilo, vendar pa ima izdatno manj upliva kot pa zgolj politično dijaško gibanje, ki je predstavljalo ter predstavlja še danes moč Sun Jat Senove Kuomintang stranke.

Sedanje stavkarsko gibanje v Šanghaju je imelo radi sramotnega izkoriščanja kitajskih delavcev in otrok od strani inozemskih, predvsem japonskih in angleških kapitalistov, odločno tujece so vražnji značaj. Vstop Kantona v boj pa bo na izrazit način proti-imperijalističen. Gibanje bo dobilo s tem skrajno moderen in splošno kitajski značaj. Razširilo se bo preko vseh delov dežele ter bo mogoče dovedlo od pričetka stranskega obračuna rmenega plemena s svojimi zatiraleci in izkoriščevalci.

Na vsak način pa je največ važnosti zapomniti si, da so bili že sedaj voditelji gibanja kitajski dijak, ki so se izsolali na ameriških, angleških, nemških in japonskih vsenliških, ki so prišli tam v stik z radikalnim in delavskim gibanjem, ki so spoznali imperijalizem ter pričeli razumevati ulogo, katero bo morala igrati Kitajka v bodočem razvoju mednarodnega imperijalizma. S temi izobraženimi, izkušeni voditelji mlade Kitajske morajo žalibog računati imperijalisti v Washingtonu, Londonu, Tokiju in Parizu.

Iz kakšnega lesa so izrezljali ti dijaki in intelektualci Kitajske je razvidno iz zahtev, katere so dali natisniti in razširiti v magah po zavrženem masakriranju bežičnih stavkarjev od strani japonskih in ameriških mornariških vojakov.

Državni departament je objavil sedaj te "nesramne zahteve", da dokaže na njih "boljševiški značaj" celega gibanja.

Te zahteve se glase:

1. — Kaznovanje vseh ljudi, odgovornih za umore v Šanghaju, — od konzulov pa do zadnjega policista.
2. — Oproščenje in odškodovanje aretiranih dijakov.
3. — Javno opravičilo inozemskih narodov, naslovljeno na kitajski narod.
4. — Podpiranje stavkarjev Šanghaju, Tsingtau in japonskih predilnicah.
5. — Umaknitev inozemskih vojaških sil in bojnih ladij iz Kitajske in kitajskih voda.
6. — Odpravljenje vseh neenakih pogodb ter posebnih privilegijev.
7. — Ekonomsko bojkotiranje inozemcev.
8. — Strmoglavljenje izdajalske kitajske vlade.
9. — Strmoglavljenje imperijalizma.

Številne te zahteve, posebno deveta, zvane čudno. Imperijalizem ni nobena naprava, kot vlada, katero je mogoče strmoglaviti. Le stranska prikazen je, razvojna faza v modernem velekapitalizmu ter jo bo mogoče strmoglaviti le s kapitalizmom vred. Vse te zahteve pa kažejo smer, v katero se gibljejo v duševnem oziru voditelji mlade Kitajske. Tu ne gre se za boj proti kapitalizmu, temveč na nacionalno gibanje, ki naj bi vrnilo Kitajsko Kitajcem s pomočjo izгона inozemcev ter njih velekapitalističnega imperijalizma.

To je svedeva utopija, — ker je Kitajski neoborožena, v vojaškem oziru nepripravljena ter nima orožja, da bi se borila proti imperijalizmu Evrope, Združenih držav in Japonske.

Z izgonom inozemcev pa bi ne bilo dosti doseženo, kajti na mesto in inozemskih bi stopili domači izkoriščevalci, ki so v gotovih ozirih še hušji kot njih inozemski bratci.

Raznoterosti

Nova odgoditev poslaniške konference.

Veleposlaniška konferenca, ki bi se morala sestati te dni, da sklepa o notni glede regresivnih Nemčije proti mirovni pogodbi, je bila odgodena na nedoločen čas, ker mod Parizom in Londonom glede posameznih točk še ni prišlo do sporazuma.

Prva nemška norišnica.

V Hamburgu je bila postavljena prva nemška norišnica, ki je imela precej ostudno ime "Tollkiste". To je bilo okoli leta 1375. Nastanjena je bila v posebnem utrjenem stolpu. V južni Nemčiji so začeli skrbeti za umobolne šele 100 let pozneje. Nesrečnike so pehali po točkah in zaporih.

Dopis.

Willard, Wis.

Zopet imamo zaznamovati kot naprej v naši slovenski farmarski naselbini. Topot nedonimo najvažnejšega, namreč da si postavlja vimo Slovenski Narodni Dom. Ali nam je potreben S. N. D.? Da, potreben nam je. Naselbina raste, mladina se tudi množi, prostora za poštene zabave pa ni primerenega. Ako hočemo, da se naša mladina, kakor tudi mi sami, ob gotovih prilikah po trudoploim delu nekoliko pošteno zabavamo, tedaj ne sme biti nikogar v naselbini, ki bi odrekel pomoč za S. N. Dom. Ako hočemo, da se nam naša mladina ne odtuji, ji moramo začetati pot, po kateri jo bomo vodili do spoznanja ter medsebojnega prijateljstva. Kaj bo lepšega kot da pripeljemo svoje družine k prijateljem v Narodni Dom k lepim igram ali zabavam?

Ideje tukajšnjih naprednih rojakov za Narodni Dom so prodrle vse temne zapreke ter postale fakt.

Prve lopate in krampi takoj zapojo pozdravno pesem bodočemu Domu. V doglednem času bo atmosfera brezdomno čista. Kdor je še dvomil, da bi kdaj Dom stal, je sedaj lahko na jasnim, kajti na zadnji seji se je sklenilo, da se takoj prične z gradbo.

Rojaki! Velikokrat se je govo-

rilo pri raznih prilikah, kako nam je potreben Narodni Dom. Sedaj, ko se je stvar pričela, jih je nekoliko, ki direktno nasprotujejo. Ti so podobni vojaku, ki je zagnal puško v koruzo, ali pa nimajo kontrole sami nad seboj, da jim diktira ali ukazuje kaka druga oseba, kaj smejo in kaj ne smejo storiti. Žalostno, a resnično. Se je čas, da kupite delnice, ne samo z govorjenjem, temveč tudi v dejanju. Osebnosti tu niso umestne, gre le zato, da si postavimo Dom, v korist zabavo in ponos celi naselbini. Ako smo pa tega deležni vsi, je naša dolžnost, da ga pomagamo vsi graditi.

Na glavni seji 24. maja se je sklenilo apelirati na vse tiste Slovence v Wilardu, ki še nimajo delnice, da si nabavijo vsaj eno, kajti lahko se zgodi vsaki čas, da se izdajo delnice zaključijo.

Toliko v pojasnilo, da potem ne bo izgovorov, češ, jaz bi bil tudi kupil delnico, pa ste jih ustavili. Na omenjeni seji je bil izvoljen tudi sledeči odbor: predsednik J. Slemenec, podpredsednik M. Bombaeh, tajnik J. Malnar, blagajnik J. Zalar, nadzorniki: J. Ulešič, John Bergant, F. Bergant.

Naprej za napredak in ponos največje slovenske farmarske naselbine Willard!

Eden iz odbora.

ZATIRANJE MUH

Poletni čas nam prinaša vsako leto nove roje nadležnih muh. Muhe so največje sovražnice človeka, ker prenašajo razne nalezljive bolezni. Zato je že davno na dnevnem redu vprašanje zatiranja muh, ali doslej v tem oziru se nismo dosegli večjih uspehov. Vzrok je ta, da še ne poznamo radikalnega sredstva proti muham. V zadnji številki nemške črevije "Die Umschau" nahajamo nekaj navodil, kako se da to zlo vsaj deloma omejiti in zatreti. Da ne bo muh v hiši, je treba paziti na snago in sicer ne samo v stanovanju in kuhinji, nego v vseh shrambah, stranskis, na dvoriščih in sploh povsod, kjer so navadno celi kupi smeti, poreji in druge nesnage. Če hočemo iztebiti muhe, ne zadostuje zatirati jih samo v eni hiši, ker nati v tem slučaju roj muh iz sosedne hiše, kjer se zanje nihče ne zneni. Zato je treba zatirati to golazen po vseh hišah.

Pri našem pojmovanju pomena snage se menda še dolgo ne bomo iznebili muh. Pač pa so v mnogih krajih po svetu že popolnoma iztrgali te nadležne goste.

Tudi slaba razsvetljava stanovanj je dobro sredstvo proti muham. Pri tem pa moramo paziti, da dnevna svetloba, ki jo puščamo v stanovanje, ne prihaja skozi nasproti ležeca okna. Taka svetloba je za muhe posebno privlačna. Za zatiranje muh imamo več pripomočkov, med katerimi so znane mušnice, razne strupene tekočine, steklene muholovke itd. Pa tudi sami si lahko napravimo ceneno sredstvo proti muham. V ta namen vzamemo 45 kg. formola, 125 kg. mleka, 300 gr. vode in par žličke sladkorja. To zmes nalijemo na krožnik in postavimo tja, kjer se muhe najraje zbirajo. Poleg tega si lahko pomagamo tudi z raznimi praški in hlapci. Če pustimo v sobi izhlapi par gramov kreozota ali žveplene kisline, se vse muhe zastrupijo in poginejo. V tem slučaju je treba sobo potem dobro prezračiti.

Velik gozdni požar pri Altdammu.

ki je uničil te dni velikanse kompleks gozdov v Nemčiji, je divjal na dolžini 16 in širini 4 kilometrov. Ogroženo vas Hornskrug je bilo treba izprazniti. Nevarnost je pretila tudi postojam ob železnici, ki vodi preko goreh gozdov. K sreči se je kmalu polegel veter, tako da so omejili požar. Škoda je neizmerna. Samo na gozdovih čenijo škodo na 15 milijonov zlatih mark, neglede na drugo škodo. Ljudje se niso ponesrečili v plamenih, pač pa se je nekaj ognje gascev skoraj zadušilo v dimu.

ADVERTISEN IN GLAS NARODA

STRAŠNA TRAGEDIJA

V črnogorskem selu Fundina pri Podgorici so živeli že več let pravoslavni in muslimani plemena Kuči v popolni slogi med seboj in so celo sklepali zakone. Te dni pa se je v inace mirnem selu priredil tragičen slučaj. Neki mlad musliman se je zaljubil v pravoslavno devotko in ker devotka njegovih ponudb ni zavračala, jo je odpeljal na svoj dom. Njeni bratje pa so zahtevali, da prestopi v pravoslavje, ali pa naj se oba izselita v Albanijo. Mladi musliman je to odklonil ter izjavil, da naj tozadevno zaslišijo devotko samo, o čemur pa bratje niso hoteli ničesar vedeti. Zato so pred dnevi prišli, da sestro zopet odpeljejo domov.

V temi pa so bratje zašli in so prišli pred hišo nekega drugega muslimana, kjer jim je na trkanje odprla neka žena. Misleč, da so prišli pred pravo hišo, so pričeli bratje slepo streljati v poslopje. Žena, ki je odprla vrata se je takoj mrtva zgrudila na tla. Streljanje je privabilo v bližino moža u-streljene, ki je, videč svojo ženo mrtvo, pričel blazno streljati na vse strani ter je pri tem usmrtil 5 oseb. Oblasti so uvedle strogo preiskavo.

Težka nesreča.

V tovarni "Kovina" v Teznu se je dogodila te dni težka nesreča. Tam zaposleni vajenec Josip Čigram je bil baš opoldne povozen od tovernega avtomobila. Kolesa so šla nesrečnemu dečku preko glave, tako da je ves okrvavljen obležal v nezavesti. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico, vendar ni upanja, da okrevi.

Ljudsko štetje v državi New York

Ker se v državi New York vrši že en teden ljudsko štetje, nas je naprosil državni supervizor, naj objavimo sledeče:

Ko bo prišel k vam državni uradnik, vas bo vprašal za natančen naslov vašega stanovanja; kako se pišete, kakšne barve ste in kakšne narodnosti; koliko ste star; kje ste bili rojeni; koliko časa prebivate v Združenih državah; ali ste državljan ali tujec; ali ste naturalizirani in kje ste naturalizirani; s čim se pečate; ali ste pri kom v službi; ali ste sam svoj gospodar.

Rojake opozarjamo, da ta vprašanja nimajo nobenega stika z vojaško ali porotno službo, da nimajo nobenega stika s priseljevanjem in z nobeno postavjo.

Ko vas bo uradnik vprašal, odkod ste, ne smete reči, da ste iz Avstrije, pač pa iz Jugoslavije. Čimveč nas bo vpisanih kot Slo-

venec, temveč opozarjamo, da imple-

Peter Zgaga

TOČNA IN NETOČNA POROČILA.

Večkrat čitamo poročila, ki so navidez popolnoma točna, toda če malo razmislimo o njih, vidimo, da so popolnoma zlagana.

V naslednjem bom navedel par primerov.

V Ave Mariji citate naprimer dopis Kovertovega podrepanika, ki se končuje z besedami: "Iz hiše sem vrgel vse brezverske časopise. Gospod župnik so mi svetovali, naj naročim Ave Marijo. Sel sem v župnišče ter plačal dva dolarja za celo leto. Gospod župnik so se mi lepo zahvalili in rekli: "To je prav!"

Na videz je to poročilo resnično, kaj ne? Od začetka je mogoče resnično, toda konec je zlagan.

Koverta se namreč ni še nikdar zahvalil nikomur, kdor mu je dal samo dva dolarja. Pri svotah, ki znašajo manj kot deset dolarjev, Koverta ne pozna nobene hvaležnosti.

*

Te dni sem čital v listih:

"V nekem kinematografu v doljenem delu mesta je nastal strašovit pretep. Stvar se je dogodila takole. V tretji vrsti je sedel majhen možak ter neprestano govoril. Velikan, ki je sedel za njim, ga je nekaj časa opozarjal, naj bo tiho. Ker pa ni hotel mirovati, ga je zgrabil za vrat ter ga vrgel na tla. Sele policiji se je posrečilo, pomiriti razburjena duhova."

Poročilo je navidez pravilno, toda resnično ni in mogoče. Le povej mi, dragi rojak, če si že kdaj sedel v kinematografu ali v gledališču za človekom, ki je bil manjši kot si ti. Usoda že tako uredi, da sede vedno pred teboj tako veliki, da skoro ne vidiš na oder.

*

Smešna so tudi poročila, ki se končujejo z besedami:

"Po končanem obedu so odšli dame v svoje prostore ter se oblekle za ples."

Kdorkoli je videl kak modern ples, ve iz lastne skušnje, da se damam za ples ni potreba oblečiti.

*

Tako ga je polomil tudi rojak, ki nam je poslal dopis, v katerem so sledeči odstavi: — Karunganja Koverta je že od sile. Kot stekel pes se peni in pihla kot mačka. Temu človeku pa res že ni sveta nobena stvar na svetu. Po naključju mi je prišlo v roko šest številčk njegovega lista. V teh šestih številčkah so take gorostasnosti, da bi se naši prvoboritelji — slovenski misijonarji v grobu obrnili, ako bi jih prečitali. Koverta bi imel na vesti, če bi v grobeh ne ležali tako kot leže drugi pokojniki.

Le brez skrbi bodite, dragi rojak. Če bi prečitali šest številčk, bi se šestkrat obrnili v grobu in bi potem ležali tako kot leže ostali pokojniki.

*

Stišal sem rojakinjo, ki je navdušeno hvalila ajdovo moko, katero prodajajo v znani slovenski štacuni v New Yorku. Ni je mogla prehvaliti, kako je dobra in okusna.

Pripovedovanje dotične rojakinje je zlagano od začetka do konca. Tukaj je dokaz:

Če bi imeli v dotični štacuni res kaj ajdove moke, bi skuhali svojim delničarjem že vsaj ajdove žgance in bi jih ne pitali že dve leti s praznimi obljubami.

*

Neki rojak nam piše: "Prečital sem Kovertov list od začetka do konca in vam po pravici povem, da list ni dosti vreden."

Ta rojak je sicer naš dober prištaš, vendar moram na tem mestu izjaviti, da se je v svojem poročilu debelo zlagal.

Nihče na svetu nima namreč tako trdih živcev in take mučniške potrpežljivosti, da bi mogel prečitati Kovertov časopis od začetka do konca.

Veruj v samega sebe!

Mnogi se čudijo, da igrajo tako neznatno vlogo in da imajo tako malo uspeha. Vzrok temu je to, da ne mislijo in ne nastopajo kot zmagovalci. Napravijo skoro vtis slabotnežev. Nikdo ne vpliva v magnetično silo, dokler ne podre v skrivnost kako je treba izražati silo. Pozitivni značaj učinkuje magnetično, negativni pa odbija. Vsaka znaga je izvojevana najprej v duhu.

So ljudje, ki napravijo na nas vtis, kakor da bi celo sami ne pričakovali niti od bodočnosti nobenega uspeha, kakor da bi bila edina njihova želja v tem, da si preskrbe primerno udobno življenje. Izhajajo s stališča, da je življenje samo trud in delo, dočim bi vendar moralo biti neprestana prekrasna slavnost. Življenje, ki se pravilno živi, pomeni neprestano strast in zavest, da se naše duševno obzorje stalno razširja ter daje občutek zadoščenja, ki ga ne more dati nobena druga stvar.

Ako bi bilo dete že od mladih nog stalno vzgojevano v mislih, da je rojeno z zmago, kakor tudi ako bi imelo spoštovanje do samega sebe in neomejno zaupanje v svoje sposobnosti, se lahko reče, da bi bila beda zelo redka stvar. Potem bi se tudi nikoli v njem ne porodila nesrečna misel, ki muči toliko ljudi, da mislijo, da so na svetu samo za to, da vedno trpe. Za to pa nihče ni ustvarjen.

Pride pa kmalu doba, ko bomo učili deca, kako naj izraža silo, kako si naj prisvoji nastop zmagovalca in ko bo ta pouk smatran za najvažnejšo nalogo vzgoje in izobrazbe.

Najprej mora biti duševno življenje v redu, šele potem more uspevati telesno. Treba je izžgati iz duha vse zle strasti, kakor zavist, sovraštvo, maščevalnost in negotovost ter osvojiti si oni duševni mir, ono resnično veselost, ki sta lastna vsem velikim ljudem.

Vsa filozofija o tem, kako bi naj izvršili čim največ mogoče ter postali srečni, obstoja v tem, da neprestano in v svojo dušo stremimo za tem, kar hočemo postati, oziroma kar hočemo izvršiti.

Gotovo je, da nas ljudje ne presojajo po tem, kar govorimo, marveč po tem, kar smo. Mi moramo sami izraziti svojo vrednost. Govorimo lahko karkoli hočemo, to da ljudje si ustvarjajo vendar le svojo sodbno o nas edino-le na podlagi onih neminljivih vtisov, ki jih napravljajo na nje to, kar se v celoti na nas izraža, zakaj v tem zaznavajo naše resnično bistvo.

Stalno pred njimi ne boš mogel skrivati svojih resničnih misli in razpoloženj, pa če hočeš še tako sladko in prikupljivo z njimi občeati. Ako imaš kaj proti njim, ako si nevoščljiv ali ljubosumen, ako imaš proti njim kake pred-sodke, bodo to iz tebe prav kmalu razbrali.

Lahko izbiramo besede, kakor hočemo, toda svojega resničnega izraza ne moremo spremeniti drugače, ako v resnici ne spremenimo tudi vsega svojega duševnega razpoloženja.

Blagostanje se ne more približati nobenemu človeku, ki ga odbija od sebe s svojim slabim duševnim razpoloženjem. Bojazen in dvom odganjata od sebe blagostanje.

Naravno, da človek ne misli na to, da bi nalašč odganjal od sebe obilico, blagostanje in srečo; pa vendar dela to z vsem svojim duševnim razpoloženjem s svojimi dvomi, s svojo ozkornostjo, s pomanjkanjem vere v zaupanju v samega sebe, niti da to hoče ali da o tem kaj ve.

Mnogi hodijo skozi življenje nekako v sredi med uspehom in neuspehom, med bogastvom in siromaštvom, zakaj njihov duh je nekaj časa produktiven, ustvarja, joč potem pa zopet negativen, neploden. Tako kolebajo premogli med obema ekstremoma sem in tja kakor nihalo.

Ako si osvoje nekoliko poguma, upa in navdušenja, potem pridejo nekoliko višje. Ako pa zopet izgube svoj pogum, ako začnejo dvomiti, zdrknejo zopet navzdol.

Neurje v Belgiji.

Pred kratkim je bilo hudo neurje v raznih krajih Belgije. V okolici Seigniesja je strela ubila 14-letno deklico, pri Carrieresu pa staro ženo in enega otroka. V Tuboizen je udarila strela v tvor-nico svile, ki je pogorela do tal. V okolici Courcellasa so bile tudi hude poplave. Nevihta je napravila škodo. Del letine je popolnoma uničen. Hudi viharji z nalivi so bili tudi v okolici Legea, kjer je dadala debela toča in napravila veliko škodo na poljih.

Tragičen slučaj.

Na ptujskem nogomenem igrišču se je 15-letni Velerian Sprušina, sin ptujskega občinskega svetnika in mehanika težko ponesrečil in so ga morali prepeljati na kliniko v Gradec, kjer pa je deček podlegel poškodbam.

Naše poslovanje,

katero temelji na izvrstnih zvezah s prvovrstnimi zavodi v stari domovini in na mnogoletni skušnji, nam omogoči vse v našo stroko spadajoče zahteve naših rojakov popolnoma zadovoljiti.

Pošiljatve v Dinarjih in Lirah preskrbujemo po jako zmernih cenah.

Dolarske pošiljatve izvršujemo v Jugoslaviji za 4% pristojbino od poslanega zneska, za zneske do \$25, računamo \$1;

v Italiji za 3% pristojbino, za zneske do \$25.00 računamo 75c.

Za naše čeke plačljive v dolarjih na Reki znaša pristojbina 2% od vsakega zneska.

Preskrbujemo v hranilnicah v stari domovini naložen denar in izplačujemo protivrednost v Dolarjih. Dalje tudi prevzamo tam shranjene Dolarje ter jih tukaj izplačamo koristnikom.

Preskrbujemo in uredimo vse potrebno za potovanje v staro domovino in za povratek in dajemo vsa tozadevna navodila brezplačno.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, : New York, N. Y.

Anton Čehov:

VELIKI IN MALI VOLODJA

— Pustite me, da sama vodim! Sedem poleg voznika, — je glasno je vzkliknila Sofija Lvovna. — Čakaj, jamašček (voznik), sedem k tebi na kozla.

Stala je na sanah, mož Vladimir Nikitič in prijatelj izza mladih nog Vladimir Mihajlič sta jo držala za roke, da ne bi padla. Trojka je drsela kakor strela.

— Dejal sem, da bi ji ne smeli dati konjaka, — je Vladimir Nikitič nevoljen zašepetal sopotniku. — Sem vedel!

Polkovnik je vedel po izkušnji, da pri takih ženskah kot je njegova žena Sofija Lvovna, sledi burni, mace opiti veselosti, histerični smeh in nato plač. Bal se je, da se bo po povratku domov, na mesto da leže spat, moral ukvarjati z obkladki in kapljicami.

— Trrr! — je kričala Sofija Lvovna, — jaz bom vodila!

Bila je očividno nad vse židane volje. Zadnja dva meseca, od poroke dalje, jo je mučila misel, da je vzela polkovnika Jagiča le iz preudarka. Danes pa se je v predmestni restavraciji uverila, da ga strastno ljubi. Vzle svoje 45 let, tom je tako stasit, gibčen in vitez človek in se je tako prijetno šalil in prepeval s cigankami. Starejši ljudje so sedaj res tisočkrat bolj zanimivi ko mladi in vse je podobno, da sta starost in mladost zamenjali ulogi. Polkovnik je bil dve leti starejši od njenega očeta, a kaj je ta, ko pa hrani v sebi, ako smo odkritosrečni, več življenjske sile, čilosti in svežosti, kakor ona sama, dasi ji je šele 23 let!

— O, mili moj! — si je mislila. — Čudoviti! — V restavraciji se je tudi prepričala, da ji ni ostala v duši tudi iskrica prejšnjega čustva. Do svojega mladostnega prijatelja Vladimirja Mihajliča, ali naskratko Volodjo, ki ga je še večerjale slepo in brezupno ljubila, je bila sedaj popolnoma ravnodušna. Nocoj se ji je zdel ves večer obabel, dreman, nezanimiv, ničev in njegova hladnokrvnost, s katero pusti po gostilnah druge počevati, jo je to pot razjarila; jedva se je vzdržala, da mu ni zabrusila v obraz: Ako nič nimate, sedite raje doma! — Plačal je vse polkovnik.

Nemara vsled tega, ker so ji mimo oči švigala drevesa, brzajni drogi in zameti, so se ji porajale v glavi najrazličnejše misli. Mislila je: — Račun v restavraciji je znašal 120, a cigani so dobili 100 rubljev; jutri pa morem, ako se mi poljubi, vreči skozi okno makar 1000 rubljev; pred dvema mesecema pa, pred poroko, ni premoget moj žep niti treh rubljev in za vsako malenkost sem se morala obračati na očeta. Kako se življenje izpreminja!

Misli so ji zbegale in spomnila se je, kako je njen sedanji mož, polkovnik Jagič, ko je štela kakih deset let, hodil za njeno teto in je vsa hiša govorila, da jo je on pogubil; v resnici je prihajala teta h kosilu z objokanimi očmi, pohajala kdovekod okoli in vsi so govorili, da revica ne najde miru. On je bil takrat krasen človek in je imel pri ženskah nenavadno srečo, tako da ga je poznalo vse mesto; pravilo so o njem, da se vsak dan vozi na posete k svojim čestilkam, kakor zdravnik k bolnikom. Tudi sedaj je njegov obraz, zlasti v profilu, še vedno krasen, kljub sivim lasem, gubam in očalom.

Oče Sofije Lvovne je bil vojaški zdravnik in je služil nekoč v enem polku z Jagičem. Tudi oče Volodje Mihajliča je bil vojaški zdravnik in pravtako služil v istem polku z njegovo mamo in Jagičem. Navzile svojim ljubavnim pustolovščinam, ki so bile čisto zelo zanimive in nevarne, je Volodja v šoli krasno uspeval; dovršil je vseučiliške študije s krasnim uspehom in si potem izbral za svoj posebni študij inozemsko slovstvo. Kakor govore, piše sedaj razpravo. Živi v vojašnici pri svojem očetu, vojaškem zdravniku, in nima lastnih dohodkov, dasi mu je že 30 let. V detinstvu sta s Sofijo Lvovno stanovala pod eno streho

in on je čisto hodil k njej, da sta se skupaj igrala; pozneje sta se skupaj učila plesati in franeščine; ko pa je on dorasel in se razvil v čvrstega, prekrasnega mladika, se je najprej sramovala pred njim, nato pa se je vanj brezumno zaljubila ter ga ljubila do zadnjega časa, dokler je ni poročil Jagič. Tudi on je imel nenavadno srečo pri ženskah že skoro od 14. leta dalje, in žene, ki so se radi njega izneverile svojim možem, so svoj prestopok opravičile s tem, da je Volodja majhen. — Nedavno je nekoč o nje impravil, da je kot dijak stanoval blizu vseučilišča in da je vsakdo, ki je potkal pri njem, začul za vrati najprej njegove korake, nato pa polglasno oprostitev: — Pardon, je ne suis pas seul! — (Oprostite, nisem sam!) Jagiču je nadvse ugajal; bil mu je bolj naklonjen kakor Državin Puškinu. Po ure sta molče igrala biljard ali piket; ako se je Jagič kam peljal, je vedno jemal seboj na trojki Volodjo, ta pa je zaupal tajnost svoje disertacije edinole Jagiču. Ko je bil polkovnik še mlad, sta čisto bila tekmeča, a nikdar nista drug drugega morila z ljubosumnostjo.

V družbi, v kateri sta občevala, so Jagiča imenovali velikega, a njegovega prijatelja malega Volodjo.

Na sanah se je nahajala razen velikega in malega Volodje ter Sofije Lvovne še ena oseba — Margarita Aleksandrovna ali kakor so jo vsi klicali Rita, sestrična Jagičeve gospe, nadridesetletna, zelo blesta, črnoobrva devica s ščipalnikom, ki je venomer kadila, celo v najhujšem mrazu; po grudih in po kolenih je bila vedno oprešana s pepelom. Govorila je skozi nos in povlekla je vsako besedo; bila je nepriljudna ženska in je mogla izpiti likerja in konjaka, kolikor se ji je ljubilo, ne da bi se opila; nezanimivo in neokusno je pripovedovala dvomne anekdote. Doma je od jutra do večera čitala debele žurnale in jih obšipala s pepelom ali pa je prizgivala v kuhana jabolka.

— Sonja, jenjaj! — je vzkliknila s počojim glasom. — To je že preneumno!

Pred pregrado je trojka pričela počasneje voziti, pojavile so se hiše in ljudje; Sofija Lvovna se je pomirila, prižela se k možu in se vsa udala svojim mislim. Mali Volodja ji je sedel nasproti. Sedaj so se med vesele in lahke misli je mešale mračne. Mislila je: Ta človek, ki ji sedi nasproti, je vedel, da ga je ljubila in je seveda verjel govoricam, da je vzela polkovnika "par depit". Ona mu še ni niti enkrat priznala ljubezni ni marala, da bi on vedel, skrivala je svoje čustvo, tu pa mu čita z obraza, da jo prav dobro razume — in to je žalilo njeno samoljublje. Najbolj poniževalno se ji je zdelo, da se je mali Volodja po njeni poroki začel naenkrat zanimati zanjo, česar prej ni bilo. — Sedel je poleg nje po cele ure in molčal ali razdiral prazne besede. Tudi sedaj v sanah se ni pogovarjal z njo, pač pa ji je stopal rahlo na noge in ji stiskal roko; očividno jo prezira in ona vznjua v njem le nekako tako zanimanje kakor katerakoli malopridna, nedostojna ženska. In ko se je v njeni duši borilo čustvo zmagoslavja in ljubezni do moža s čustvom ponižanega in razžaljenega ponosa, se je je polastila razposajenost, hotel je se sesti na kozla, kričati in živčati...

Prav ko so se vozili mimo ženskega samostana, se je začelo donek velikega, tisočfuntnega zvona. Rita se je pokrivila.

— V tem samostanu je naša Olga, — je omenila Sofija Lvovna. — Zakaj je šla v samostan? — je vprašal polkovnik.

— Par depit, — je zlobno odgovorila Rita, očividno cikajoč na zakon Sofije Lvovne z Jagičem. — Sedaj je ta par depit v modi, izvajanje vsega sveta. Bila je razposajena in brezupna koketka, ljubila je le ples in kavalirje, a na-

enkrat — korak v samostan! Presenetilo me je!

— To ni res, — je izpregovoril mali Volodja odvihl ovrtnik na kozlu in pokazal svoj lepi obraz. — To se ni zgodilo "par depit"; usoda jo je pač grozno udarila. Njega brata Dimitrija so obsodili v katorgo (prisilno delo v Sibiriji) in sedaj nihče ne ve zanj. Gorje ji je umorilo tudi mater.

Nato se je zopet zamotal v ovrtnik.

— Prav je storila Olga, — je zamolklo pristavil. — Živeti nesvobodno, a to pri takem bogastvu daje tudi misli.

Sofija Lvovna je čutila v njegovem glasu preziranje in hotelu mu je zabrusiti v obraz psovko, a se je premislila. Zopet jo je obvladala prevlada neugnanost; skočila je pokonci in z jokavim glasom zaklicala:

— Hočem k jutranjici! Jamščik, obrni! Hočem videti Olgo!

Obrnili so voz. Samostanski zvon je volto donel in Sofiji Lvovni se je zdelo, da nekako spominja na Olgo ter njeno življenje. Zazvonilo je tudi po drugih cerkvah. Ko je voznik trojko ustavil, je skočila urno s sami in stekla brez spremljevalca k vratom.

Stopila je skozi temna vrata, hitela po aleji, ki je peljala od vrat h glavni cerkvi, sneg je škriplal pod njenimi nogami, zvon je bučal že čisto nad njeno glavo in pronikal v njeno bitje. Tu so stala cerkvena vrata, tri stopnice nizdol, zatem predvor s podobami svetnikov na obeh straneh, vse prepojeno z vonjem po brinjui in kadilu. V cerkvi se še ni pričela služba božja. Okrog ikonostasa je druga je našla lestene. Tuin tam ob stebrih in stranskih oltarjih so nepremično stale temne postave. — Kakor stoji sedaj, bodo ostale prav do jutra, — je pomislila Sofija Lvovna in zazdelo se ji je tu temno, hladno in turobno, turobneje nego na pokopališču.

Potrat je pogledala na nepremična, odvečena bitja, hipoma se ji je srce skrčilo, zakaj v mali, ozko pleči nuni s črno avbo je zaslutila Olgo; dasi je bila, ko je stopila v samostan, polna in nekam večja. Neodločna in silno ginjena se ji je Sofija Lvovna približala, ji pogledala čez ramo v obraz in spoznala v njej Olgo.

— Olga! — je vzkliknila, sklenila roke in ni mogla od ginjenosti več govoriti. — Olga!

Nura je je takoj spoznala, začudena je namršila obrvi in njeno blesto, čisto obliže, in kakor se je zdelo Sofiji Lvovni, celo beli robček, ki ji je gledal izpod oglasnice, sta zasijala od radosti.

— Gospod je storil čudež! — je vzkliknila Olga in tudi tlesnila s svojimi belimi tenkimi rokami. Sofija Lvovna je je krepko objela in poljubila pri tem pa se je bala, da bi ne dišala po pijači.

— Pravkar smo se peljali mimo samostana in smo se te spomnili, — je dejala vsa zasopla od hitre hoje. — Kako si blesta, moj bog! Zelo me veseli, da te vidim! No, kako kaj? Ali se dolgočasíš?

Sofija Lvovna se je ozrla po drugih nuna in je nadaljevala s tišjim glasom:

— Pri nas se je toliko izpremenilo! Veš, omočila sem se z Jagičem Vladimirjem Nikitičem. Goto se ga spominjaš. Silno sem sreča z njim!

— Hvala bogu! Ali je papa zdrav?

— Zdrav, čestó misli nate. Za praznike moráš priti k nam Olga. Slišiš!

— Pridem, — je odvrnila Olga in se nasmehnila. — Pridem drugi dan praznikov.

Sofija Lvovna je sama ne vede čemu zaplakala in je minuto jokala molče, nato si je otrla oči in dejala:

— Riti bo zelo žal, da te ni videla. Tudi ona in Volodja sta z nami. Stoji pri vratih. Kako bi bili veseli, da se jima daš videti! Pojdiva-tja, saj se služba božja še ni začela.

— Pojdiva! — je odvrnila Olga.

Pokrivala se je trikrat in krenila skupaj s Sofijo Lvovno proti izhodu.

(Koniec prihodnjic.)

MODERN PLES

Znana plesalka Margaret Morris, ima v Londonu plesno šolo. Pred kratkim so njena učenke proizvajale ples, kot ga vidite na sliki.

Volilna pravica v sovjetski Rusiji.

Splešno je znano, da je vladala pred svetovno vojno v številnih evropskih državah ljuta borba za splošno volilno pravico. Ta zahteva je izhajala zlasti iz delavskih krogov, ki so po vsej pravici naglašali, da morajo v moderni državi imeti vsi sloji enake dolžnosti, pa tudi enake pravice. Borba za splošno volilno pravico je bila dovršena z delavsko zmago. Do ruske revolucije, leta 1917 se je smatrala splošna volilna pravica za osnovno politično dogmo. O nadaljnjem razvoju tega problema v sovjetski Rusiji pa pričbuje zanimivo juridično študijo beogradski vseučiliški profesor Slobodan Jovanović v svoji znanstveni knjigi "O državi".

Ator povdarja, da je ruska revolucija zavrgla splošno volilno pravico, prav tako kot je zavrgla kapitalizem in parlamentarizem. Dasi je značilna splošna volilna pravica kompromis med takozvano buržoazijo na eni in delavstvom na drugi strani, so vendar boljševiki to ustanovo, za katero se je delavstvo borilo dolga desetletja, proglasili za čisto buržoasko ustanovo. Njihova ustava je leta 1918 proglasila sovjetsko republiko, to je republiko, v kateri vladajo izvoljena telesa, ki se zvežejo sovjeti. Treba pa je upoštevati, da se sovjeti ne volijo po načelih splošne volilne pravice. Oni se ne smatrajo za organe celokupnega ruskega naroda, ampak za organe ujedinjene delavske mase, za organe delavskega razreda, ki je po mnenju boljševikov edino koristno za državo. Ta politična ideologija ima seveda to posledico, da imajo volilno pravico samo delavci, zaposleni v industriji in trgovini ter oni seljaki, ki povsem samostojno brez tuje pomoči obdelujejo svoja zemljišča. Poleg navedenih imajo volilno pravico tudi vojski sovjetske armade, ker oni niso nič drugega nego oboroženi delavci in seljaki.

Politična enakopravnost je torej v Rusiji povsem odpravljena in na njeno mesto je prišla "diktatura proletarijata". Jasno je, da v modernih državah buržoazija niti iz daleka nima tako favoriziranega stališča, kot ga ima danes delavstvo v sovjetski Rusiji. Moderne države se da-

nes nikakor ne more smatrati za "diktaturo buržoazije", nasprotno moderna država predstavlja posebno vrsto političnega ravnanja med buržoazijo in proletarijatom. Danes je cela Rusija organizirana na čisto razrednem stališču. O politični ravnopravnosti ne more biti govora. Delavstvo je monopoliziralo vojno službo; samo delavce more biti volilec, samo delavce more biti vojak.

Moderna država je osnovana na idejah političnega kritičizma, sovjetska republika na idejah političnega dogmatizma. Pri splošni volilni pravici so vsa mišljenja ravnopravna, kajti nobeno nima kake višje dogmatične vrednosti. Sovjetska Rusija pa predstavlja dogmatično diktatorski sistem, ki ne dopušča opozicije.

Ni dvoma, da je boljševiški koncept najbolj reakcionaren, kar jih pozna zgodovina človeštva. Delavstvo, ki se je vedno borilo proti zatiranju od ene ali druge strani, je danes samo pogazilo svoja načela in uvedlo sistem, ki je edinstven v zgodovini, in ki gotovo ne bo rodil večjih uspehov. Kjer ni boja, kjer ni tekmovalnosti, tam ni uspeha.

Proti komunistični propagandi v Parizu.

Francoski notranji minister je ukazal policijskim oblastim, da morajo zapleniti vse letake in lepake, ki jih razširjajo komunistične mladinske organizacije in v katerih se pozivajo francoske dekletke v Pohorju in Maroku, naj se pobratijo z Nemci in Rifanci.

Za dobro vdrgnjenje se ne more nič primerjati z dobim, starim Pain-Expeller-jem. Pri prvem znamenju prehoda se posluškate tega izbornega domačega pripomočka ter preprečite komplikacije. 35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na tvorniško znamko Sidro. F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

Nove pošiljatve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znamkah ali gotov denar v savarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

ČUDEN OTROK

L. Ediclenin B. Fischer opisuje ta le izreden in zelo zanimiv slučaj: Po obdukciji trupla nekega 4-letnega deteta se je izkazalo, da v glavi ni velikih možganov. Medicinska literatura pozna doslej samo en tak slučaj in sicer pri nekem psu, ki so mu pri operaciji izrezali velike možgane. Dotični pes je živel po operaciji še tri leta, vendar pa se ni mogel gibati. V gobee so mu vtaknili cev, da so mu mogli dajati hrano. Uboha žival se je vrtela po cele ure in ko je bila utrjena, je omahnila in zaspala. Svoje naravne in druge potrebe je opravljala čisto mehanično, sploh zavedno in reagirala pojave v okolici.

Mati dotičnega deteta je izjavila o njegovem življenju tole: "Do te je ležalo s prekrizanimi rokami več mesecev, ne da bi dalo od sebe kak znak, da se zaveda. Rok sploh ni znal rabiti. Ko je bilo staro dve leti, je začelo silno kričati in stokati. Morala sem mu obeziti glavo, da se je malo pomirilo. Opažila nisem na njemu nobenega znaka o stanju duševnosti, iz katerega bi se dalo sklepati, da se vsaj malo zaveda, kaj se godi okrog njega. Od rojstva do smrti je ostalo neizpremenjeno, bilo je kakor mrtvo."

Ta slučaj jasno kaže, kolikoga pomena so veliki možgani kot središče živčnega sistema za vretenčarje, zlasti za človeka. Omenjena zdravniška pravica, da je dete brez velikih možganov bolj nesposobno za vsako kretanje, nego riba ali žaba z enakim nedostatkom.

Aretacija sina Blasca Ibaneza. Na zahtevo direktorja v Valenciji je bil te dni aretirani sin znamenitega španskega pesnika in pisatelja, Blasca Ibaneza, čes, da podpira akcijo svojega očeta, ki vodi srdit boj proti španskemu kralju in živi sedaj v Mentoni, na francoski rivieri.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

POZDRAV!

Sorodnike in prijatelje v "deželi solčnih rož" obveščamo, da smo nenavadno hitro in brez vseh neprilik dospeli v New York, pošlanjci na parmesočni obisk v Jugoslavijo. Nepričakovano smo našli tu v milijonskem mestu par starih znancev, kar nas je prav prijetno iznenadilo. Tudi mogočni parnik "Paris" nas je že čakal.

Pozdravljamo vse naše sorodnike, dalje Johna Krusiča, Ant. Rojca, Ant. Simončiča, Chas. Pančeta, Jrs. Božič, Trlepa, Joe Barčarja, J. Dobravca in sploh vse naše znance in prijatelje.

Mr. in Mrs. Frank Markovich iz Frontenac, Kans., na poti v Skočjan in Mr. in Mrs. Nick Simonovich iz Franklin, Kans., na poti v Ljiljo in druge kraje Slovenije.

Suhi ljudje bi morali čitati to.

Nov način za suho, toplemno modo in žene, ki hočejo pridobiti na teži in postati debele. Čudovito je kaj to zdravilo stori v tako kratkem času. Mnogi ljudje pišejo izdeležem in pravijo, da so pridobili na teži od 5 do 10 funtov v tednu dni.

To novo zdravilo je znanstvena pravica, ki poveča na najučinkovitejši način vaše življenje in moč. Je prijetno za uživanje, fin tek in prebavo, povzroča regularnost življenja in vaš spisek bo trden in polnživ. Cutill boste, da je vredno živeti. Je siromakovo zdravilo, ker celobesedno zalogo dobite za \$1.00 in vse kar imate storiti je vživeti na po navadnih in če niste zadovoljni z rezultati, vrnete ostalo lekarnarju, kjer ste zdravilo kupili in denar vam bo povrnjen. To zdravilo, ko ga zaužijete, izdelavci temu novemu zdravilu Numa-Tone. Vaša dolžnost je, da ga okusite, ker zgubiti se morete. Kupite steklenico sedaj. Zove se Numa-Tone.

Jamčemo, pripravljamo in na prodaj v lekarnah in trgovinah z zdravili. —Adv't.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred

40 CENTOV.

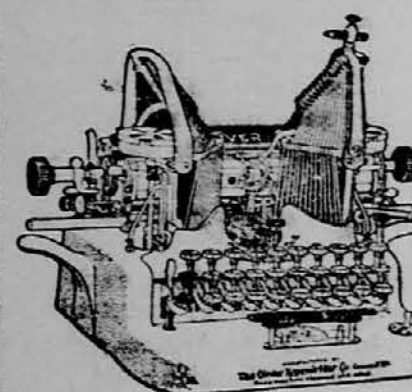
Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.

5 strofiko za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost, TaKoj laH-ko vsaF piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

- Naša zdravila 50
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7.00
Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, štatiistični in gospodarski pregled in —
Zgodovina SHB, 3. zveski, zgodovinski podatki Jugoslovanzov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana 3.25

POVESTI:

- Fabijola ali cerkev v Katakombah 45
Gadje gnjezdo, povest iz dni trpljenja in nad. Trdo veza no 75
Hadži Murat, Tolstojeva povest, prevle Levstik. —
Kraljica mučenica, trdo vezano 80
Kazaki, povest iz ruskega 70

Mi plačamo poštnino.

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

42

(Nadaljevanje.)

Bila je skrajno zadovoljna, kajti dosegla je dve stvari. Kurt Krašovec je bil s poti in sestra Margareta se ne bo večer sestala z mladim baronom pri večerji, kajti bilo je samo posebi umevno, da bo izostala, če se ne bo kontesa udeležila večerje.

— Tako rada bi govorila sama s teboj! — je zašepetala Joried v uho bolnice. — Prosim, pošli Margareto proč.

Stara baronica je razmišljala par trenutkov, a nato je padel njen pogled na ovčene cvetke v steklu.

— Draga Margareta, veliko veselje bi mi napravili, če bi mi prinesli iz vrta šopek svežih rož. Sedaj cveto litije in njih duh mi posebno ugaja.

Vedno uslužna mlada ženska si je nataknila avbo na glavo ter odšla.

Kakšen užitek je bil izprehajati se po parku v večernem hladu, biti zopet enkrat sama, prepričana lastnim mislim, ki ji niso mogle iz glave od jutra naprej.

Kakšna zmes radosti in bolesti je naenkrat zopet divjala v njenem srou!

Vse je bilo nanovo vznemirjeno, kar je počivalo v njenem srou iz zao ne usodepolne noči v malem mestecu.

Misel na mladega častnika, kojega blagobitje in časti je žrtvovala vse ter si nakopala sramoto in bedo, je bila edina svetla točka v njenem življenju, ki ni poznala nobenega veselja. Spomin na njega je negoval kot vzame človek s seboj v življenje drago sliko, ob pogledu na katero se orosi oko. Če je sploh padla kakša senca na to sliko, je obstajala iz bojazni, da je mogoče žrtvovala celo svoje življenje ter čast svojega imena nevrnednu.

Služabnik enega poročnika je z vso gotovostjo izjavil, da je mladi častnik pijan in Margareta je vedela, kakšna sramota je biti pijan in da je naravnost uničevalo za častnika, če ga najdejo do nezvesti natankega v cestnem jarku.

Nobena stvar ni nasprotovala izjavi služabnika — in vendar ji Margareta ni mogla vrjeti.

Ni mogla in ni mogla!

Ko je sedela v oni tihi noči uri sama poleg njegove postelje ter zrla v plemenite, blede poteze ranjenega, se ji je zdelo, da zre prav na dno njegove duše in da ni niti najmanjšega madeža, ki bi kalil blesk njene čistosti.

Ta pobožna vera, ta zaupljivost je ni nikdar zapustila in naj se se še tako pogosto pojavila v njeni duši dvomi.

Danes pa je dobila povsem nepričakovano in nenadno gotovost. Njega, na katerega je mislila kot na mrtvega, je videla naenkrat pred seboj, živega, cvetočega. Zrla je v njegove oči ter spoznala z utripajočim srem, da je njegov pogled počival na njej, poln gorkega zanimanja.

Ne, njena žrtev ni bila izgubljena, čeprav je bila zaman.

Ni ga mogla ohraniti njegovemu poklicu, namreč vojaškemu in vendar ni izpadla cela stvar njemu v nesrečo, kajti njegovo življenje je lahko postalo koristno tudi v civilni obleki.

Nepopisna radost je prevzela njeno srečo. Kot pravljica se ji je zdelo to čudovito smedenje in čar te pravljice je uživala z nesebičnim veseljem otroka, ki ne zahteva nič drugega kot da vidi srečne svoje drage iz pravljice in ki si ne želi nič drugega kot da je sovdeležen tuje sreče.

Margareta je korakala od ene gredice do druge ter hitela zbirati šopek. Naenkrat pa je slišala poleg sebe lahke moške korake. Presenečena je dvignila glavo ter zapazila barona, ki se ji je prijazno smehljaj.

Že od daleč jo je zagledal ter prišel naravnost proti njej, da jo pozdravi.

Snel je z glave lahki slamnik ter obstal pred mlado deklico.

— Kakšno veselje videti vas, sestra Margareta! Bolniška soba vam ne pušča nikake prostosti, a v taki službi je dvakrat tako potreben sveži zrak. Kako se počuti naša uboga bolnica? Ali je moj pbisk slab uplival nanjo?

— Niti malo ne, gospod baron, čeprav upliva sedaj vsako razburjenje nanjo močnejše kot je kedaj poprej. Vašo gospo teto smatram za bolj bolno kot domnevamo ter ne razumem, da ne stori zdravnik kakšnega bolj energičnega koraka.

— Po mojem mnenju bi bilo treba na vsak način izvesti operacijo, a najmanjši migljaj razburi bolnico tako strašno, da si človek ne upa več uplivali nanjo v tem oziru.

— Ali pride zdravnik pogosto?

— Vsak drugi dan.

— Torej jutri.

— Upam da.

— Dobro. Govoril bom z njim ter se informiral. Od svoje že zamrle matere pa sem izvedel, da je teta brezupno bolna in da je že davno zamudila čas za operativno postopanje. Upajmo pa, da ne bo bolezen prehitro napredovala. — Vi hočete napraviti šopek, gospodična? Ali se vam smem pridružiti? Na vrtiču za malim gozdičem na drugi strani cveto visoke rože in vrtnar mi je rekel, da so njegovo delo.

— Ne vem, gospod, jaz si ne upam napasti dragocenosti starega vrtnarja.

— Jaz vas bom ščitil pred njegovo osveto. Cvetka ima predvsem nalogo razveseljati oko in raditega jo je treba vzeti s seboj. Uboga bolnica ne more več priti k rožam in rože morajo priti vsled tega k njej.

— Zelo pravilno in par cvetk se bo komaj pogrešalo v tem pravečem morju cvetja.

Korakala sta drug poleg drugega in baron je od strani opazoval njeno mično lice, na katere je žarel še vedno odsev rdečice, ki jo je oblija zjutraj, pri zajutruku.

— Cvetke so dolečene za teto?

— Rekla je, da si jih želi ter me poslala, da jih natrgam.

— Cvetke v moji sobi so tudi že uvenele, posebno solane, čeprav sem lastnoročno prilil vode.

Hotela je upreti vanj povsem brezbržen pogled, a je takoj povsila trepalnici pod pogledom, ki jo je zadel.

— Preko dneva je tako vroče in celo v senci je tako soparno, da uvene cvetke še hitreje kot ponavadi.

To je rekla pritrjeno ter zrla na šopek, ki ga je držala v roki.

— Da, zelo vroče. Še sedaj se ne dvigne niti najmanjša sapica. Kako pa je mogoče, da prenašate to vročo, trdo aybo? To mora biti naravnost muka vsprito sedanje temperature.

(Dalje prihodnjič.)

NAJBOLJŠI TEKAČ NA SVETU

Slika nam predstavlja najboljšega tekača na svetu Paavo Nurmi, ki si hladi noge po končani tekmi.

Gizela F.

Otrok.

Zdi se mi, da vstaja v sru marškatere osamele device skrita želja, neutešeno hrepenenje po neznanem — po nedoživljeni družinski sreči, zlasti ko preživlja samotne urice med štirimi zidovi. Kolikokrat se vpraša tako žensko sree: čemu in komu živim? Mladostne sanje, ki so se že davno razpršile, se zopet in zopet vračajo, in kdo bi zameril neutešenemu sru, ki je ustvarjeno, da se žrtvuje, da ljubi? Ženska, ki utaja ta čustva sebi in drugim, je že otopela vsled odrekovanja ali pa sama sebe vara in se tako tolaži.

Cilj ženske ljubezni je mož in otrok. Moža se oklene žena, če se poroči z izvoljenim in le njej določenim možem, z dušo in telesom. A kljub zakonski sreči postaja ženi dolgočasno, ako ni ta vez blagoslovljena, ako ne doživi materinstva. Četudi koncentrirana žena svoje delovanje v dobrodelnost, v skrb za druge, jej ostaja dom vseeno prazen, ako se ne razlega po njem glas lastnih otrok.

Lahek je torej odgovor na vprašanje: Čemu si želi žena otroka. Nerazumljivo so mi pa ženske, ki se branijo otrok, ali ki omejujejo porode po prvem otroku. Delajo to iz komodnosti ali iz strahu pred prehranitvijo otrok, pred pomanjkanjem?

Prvi vzrok je neopravičljiv in kaže ženo v slabi luči, ker se oddaljuje od prave ženskosti. Bolj tehnen je drugi, a tudi ta bi odpadel, ako bi se dekle poročilo le s takšnim fantom, ki je zmoežen in pripravljen rediti družino. Matere, ki imajo le enega otroka, ga kvarijo, kajti mati se razvije v pravo vzgojiteljico šele tedaj, ko se pri otrocih sama uči. Edini otrok ne da materi dovolj gradiva, da bi proučila bistvo in dušo njegovo, ker ga iz samega strahu, da ga ne pokvari ali izgubi, preskrbno neguje, zato ga pokvari telesno in duševno. Saj so otroci, ki imajo vsega dovolj, večinoma na isti stopnji kot otroci, ki živijo v pomanjkanju. Eni imajo preveč, drugi premalo. Kjer ni mera zmerne, tam je gotova propast, ali zaostajajo otroci v razvoju duše in telesa.

Naj bo vzrok, vsled katerega se zabranjuje porod, kakršen si bo, je povečini neopravičljiv. Ko bi se združili v zakon le zdravi ljudje in taki, ki so zreli za ta stan, ki jim niso težave, združene z zakonom, le v breme, bi odpadla tudi velika skrb, ki se osredotoči v besedi: otrok in njega bodočnost.

Kaj pa je otrok materi? Mnogi ga le igrača — a mnogim nepridiprav, v napotje jim je. Prve so lahkomišelnice, ne pojmujejo bistva otrokovega, a druge egoistinj, ki bi rade živele le sebi in svojim zabavam. Veliko bi lahko povedala o materi in drugi, a žalostne slike naj bežijo izpred oči kot neprijetni spomini, katerih se človek ne dotakne rad ali pa govori o njih brez pravega navdušenja in zanimanja. Ljubši so mi matere, ki vidijo v otroku skrivnost dar, ki ga neizmerno ceni. Materna sreča je tesno spojena z otrokom in možem, če je otrok posledica zakonske ljubezni in zvestobe. Otroci plemenitih ljudi so pravi biseri, v njih ni zlobe, ni hinavščine in

enakih lastnosti, ki grenijo tolikim življenju.

Ob misli na take otroke se vprašam: koliko jih je in kateri so?

Redki so telesno res popolni otroci, a še redkejši so duševno plemeniti. In tisti redki so izbrani, poklicani, da blestijo kot zvezde med ljudmi, ki se ne trudijo, da bi otresli raz sebe šibkosti in hudobije.

Vživati in se izživeti, to je namen večine ljudi današnjih časov, zato pogrešajo otroci prave vzgoje. Isto se godi z otroci bogatih in revnih starišev. Eni so zanemareni vsled revščine, a drugi vsled komodnosti mater in njih razkošnega življenja.

Dolžnost starišev je, da otroka negujejo in vzgajajo duševno in telesno. Ljubezen do lastne krvi jim narekuje to dolžnost, a tudi postave in razni zakoni. Ko bi bili vsi otroci le posledica ljubezni in ne le strasti, ne bi potrebovali nikakih zakonov, ki so kot strahilo brezvestnim starišem. Dokler se bo sukal svet, dokler bo solnce ogrevalo zemljo, se bodo še vedno družili ljudje, ki pravzaprav ne spadata drug k drugemu, ker se poročijo brez pravega spoznanja in ker ne hrepenijo po popolnosti, zato bodo tudi njih otroci slabši, katerih pot v življenje bo mogoče ista kot pot starišev. Od roda do roda se podedujejo vrline, a prenašajo tudi bolezni, duševne in telesne.

Pot k rešitvi je dvojna. O eni sem že zgovorila. Poročiti bi se morala fant in dekle le po spoznanju, da sta ustvarjena drug za drugega, da sta si duševno sorodna in da se iskreno ljubita. Tedaj bosta prenešala s lahkoto vse nepravilike v zakon, a oklenila se bo sta otroka, ki je posledica intimne ljubavi, z vso skrbjo in ga vzgajala z ljubeznijo. Takim starišem in takem otroku je življenje mali raj.

Druga pot je težja. Zakonska sta se poročila sicer iz ljubezni, oba sta dobra, a imata vse polno napak in slabih nagnjenj. Otroci iz takega zakona dela starišem obilo glavice, ker podedujejo navadno več slabega kot dobrega. Mati obupuje, se hučuje nad otrokom, mogoče ga celo preklinja, a da bi mislila na pravilno vzgojo, zato ni časa, ni sredstev. Ne, vse to bi bilo, a kriva je povečini nevednost materina, da se taki otroci ne poboljšajo, nego da postajajo še zlobnejši in družbi nevarnejši. Vzgoja takih otrok zahteva predvsem od strani matere in očeta spoznanja lastnih napak in pogrskov. — A kdo bi si priznal lastne slabe lastnosti? Ljudje pač tako radi koketirajo sami s seboj in so polni samoljublja. — No bodimo zaenkrat optimisti in sodimo vsaj matere mileje. Torej, ko mati pretehta in spozna do dobra sama sebe, naj skrbno opazuje svojega otroka. Že majhen, dvoleten pokaže slaba nagnjenja in leta, v katerih se otrok ne zaveda še svojih grehov, so najugodnejša, da ga spoznamo v dobi in slabi luči. Tedaj je tudi že čas, da otroka poučimo. A ravno v tej nežni dobi pokvarijo matere otrokovo dušo. Udarci, zmerjanje in neprimerne kazni, ki navadno sledijo slabim dejanjem, otroka o-

SAMO 6 DNI PREKO

z ogromnimi parniki na olje
FRANCE — 19. JUNIJA
PARIS — 27. JUNIJA
Havre — Pariško pristanišče.

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb.
Francoska kuhinja in pijača.
French Line
19 STATE ST. NEW YORK
all lokalni agentje.

topijo, zato postane nesprejemljiv za poznejše opomine ali pa se boji delati slabo le radi kazni, kar pa ni pravilno. Ne strah, spoznanje mora napolnjevati otrokovo dušo, da ve, kaj sme in česa ne sme. Matere si navadno ne dajo časa in nimajo potrpljenja, da bi otroka, ki je, recimo, kaj ukradel, vzelo lepo k sebi in ga poučile, zakaj se ne sme polastiti tujega blaga. Kdo bi otroku toliko razkladal! Mati seže navadno v takih slučajih po šibi in šviga švaga po nežnem hrbtu ali pa se izlije ploha grdih imen na ubogega otroka, kar gotovo ne vpliva ugodno na otrokovo dušo. Ubogo telo — uboga duša! Kategorično: moraš, ker jaz hočem, ali to smeš, tega ne smeš, v tem obstoji vsa vzgojna umetnost večine mater, da celo takih, ki imajo vendar nekaj šol za seboj in tudi — ne pretiravam — pedagogični študij. Vzgoja se pač le iz zavesti, da je otrok majhno, nerazsodno bitje, a mati zrela, na izkušnjah bogata žena, ki mora seveda le ukazovati, da se uveljavlja vsa njena avtoriteta. Otroci ne sme nikdar vprašati: zakaj. Sledi navadno odgovor: moraš, ker ti ukazujem.

Stariši ne upoštevajo tega, da so otrokove napake pravzaprav njihov lastne napake, še manj pa upoštevajo, da je otrokova duša nekaj povsem novega, čeravno je zlitje dveh duš v eno, in da se morajo poglobiti v to dušo, ako hočejo otroka dobro vzgojiti.

POL-ŽIVAL — POL-ČLOVEK

V Cefordu v angleški grofiji Gloucesteru so pred kratkim zopet začeli obratovati v premogovniku v stari jami, v katero že celo vrsto let ni nihče prišel. Delavci, ki so preiskavali jamo, ali je varna, so našli ostanki premogetov prah iz starega rova, ko se nenedoma pojavi v grozo rudarjev pred njimi majhno, a tem grše bitje, pol žival, pol človek.

Preddelavec Leslie Jones, ki je najprej zagledal to bajno bitje, pravi, da je bilo to "najbolj čudna živa stvar," ki jo je kdaj videl. On in njegovi prijatelji so se nenavadnega prizora zelo ustrašili, posebno ko je žival ali prtili kavček planil nadnje. Jones ga je udaril z lopato po glavi, nakar je začelo čudno bitje močno krvaveti, očitno hudo ranjeno. Živel pa je še nad eno uro.

Telo bitja je imelo popolnoma človeško obliko, bilo pa je komaj 35 centimetrov dolgo. Tudi velika glava je bila podobna človeški: imela je dvojne oči, obrvi, veke, ušesa, majhen otroški nos in človeški jezik v ustih z belimi zobmi. Barva kože celo spominja na Indijce, bila pa je precej porasla s koccinami. Svetlorjavi lasje, ki so pokrivali lobanjo, so bili kratki in kuštravi. Gosto perastlo je bilo tudi telo. Dasi je imelo čudno bitje dobro razvita pleča, je bilo vendar brez rok in jih očitno tudi ni moglo nikoli imeti. Noge so imele po pet prstov z normalnimi nohti in ne kremplji in so bili torej popolnoma človeške, ravno tako tudi kolena in meča.

Delavci se niso upali dotakniti se strašnega bitja. Ko so dan kasneje slišali, da bi bila najdba čudnega bitja morda velikega znanstvenega pomena, so šli rudarji takoj v rov, a ni ga bilo več. "Za resničnost te stvari lahko jamčim," je izjavil Amos Brown, lastnik premogovnika, novinarjem, ki so se prili k njemu informirati. "Kar strah me je bilo pred bitjem in sem se ga ravno tako bal kakor drugi delavci."

Kretanje parnikov - Shipping News

13. Junija:	Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Rotterdam; Orbita, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen; Conte Rosso, Genoa.
16. Junija:	Reinace, Cherbourg, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Republic, Cherbourg, Bremen.
17. Junija:	Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.
18. Junija:	Pittsburgh, Cherbourg, Antwerp.
20. Junija:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; Orca, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen; Volendam, Rotterdam; Dulio, Genoa.
24. Junija:	Mauretania, Cherbourg.
25. Junija:	Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Deutschland, Boulogne, Hamburg; Bremen, Bremen.
27. Junija:	Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Minnekahda, Boulogne; Andania, Cherbourg, Hamburg; Conte Verde, Genoa.
30. Junija:	Pres. Wilson, Trst; s tem parnikom po spremembi potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.
1. Julija:	Aquitania, Cherbourg; La Savole, Havre; Pres. Harding, Bremen.
2. Julija:	Zealand, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
3. Julija:	Majestic, Cherbourg.
4. Julija:	Leviathan, Cherbourg.
6. Julija:	De Grasse, Havre.
7. Julija:	Columbus, Cherbourg, Bremen; Lapland, Cherbourg.
8. Julija:	Berengaria, Cherbourg; George Washington, Bremen.
9. Julija:	Cleveland, Hamburg.
11. Julija:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; Rotterdam, Rotterdam; Orbita, Hamburg.
14. Julija:	Reinace, Hamburg.
16. Julija:	Rochambeau, Havre; Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen; Sierra Ventana, Hamburg.
18. Julija:	Paris, Havre; Homeric, Cherbourg.
21. Julija:	Martha Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
22. Julija:	America, Bremen.
23. Julija:	Belgenland, Cherbourg; Albert Ballin, Hamburg.
25. Julija:	Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Orduña, Hamburg.
28. Julija:	Resolute, Hamburg; Bremen, Bremen.
29. Julija:	Aquitania, Cherbourg; La Savole, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
30. Julija:	Zealand, Cherbourg; Ohio, Hamburg.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgenland, Lapland, Pittsburgh, Zealand, Arabic itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agente ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

200 dragocenih konj Habsburžanov

je bilo na prodaj na posestvu princa Esterhazyja v kraju Teti na Madžarskem. Ljubitelji in poznavatelji konj so prišli iz Francije, Anglije, Nemčije in Amerike. Esterhazy je bil nakupil od rajkega kralja Karla 200 konj posebne pasme za vrednost več milijonov kron, hotel tako izkazati uslugo nesrečnemu vladarju. Esterhazy je menda nekaj časa upal na restavracijo Habsburžanov, ker je pa ta nada šla za goro, je postavil konje na prodaj, ker jih ne more več hraniti za habsburške vladarje, kateri so zatonili v večnosti in jih ne bo več na madžarskem prestolu. Konji stanejo seveda ogromne vsote.

SLUŽBO
dobi Slovenka pri družini z enim otrokom; plača po dogovoru. Katero veselje, naj pride na naslov: Jennie Mognac, 2769 Sedgwick Ave., Bronx, New York City.

Iščem svojega prijatelja JOHNA REEOLJ, s kojim sva bila skupaj pred 14. leti. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi poroča, ali naj se pa sam oglasi. — Anton Mrak, Box 624, Lynch, Ky. (2x 3.10)

MOŠKI Zaključite se Proti moličenju

SANTAL MIDY

Najboljše in najboljše za moške. PREPRAVA ZA MOŠKE. Velika tuba. Kit (c) \$1. Vse izdeje ali \$1.50. Sani-Vit. Dapt: B. 88 Ruskman St. New York. Pliše na obročnic.

PREHLAD MEHURJA

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih.

Pojasnila, ki vam jih samoremi dati vsled naše dolgoletne iskušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samoremi tudi ne državljanji dobiti dovoljenja ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnja za tako do voljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosluic v stari kraj giasa mo nanovejša odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugovla vije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priateljencev.

Ameriški državljani pa samorej dobiti sem žene in otroke do 18. le ta brez, da bi bili šteti v kvoto. T. rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite s pojasnila.

Prodajamo vozne liste na vse prege; tudi preko Trsta samorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

Še nekaj iztisov —

Slovensko-Amerikanskega Koledarja za leto 1925

imamo v zalogi. Vsebuje izvrstno čtivo, krasne slike in razne druge zanimivosti.

Stane 40 centov.

Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči pri:

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street
New York